

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 7. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ БІЗНЕСОМ

Реалізується в межах освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування»

за спеціальністю D3 «Менеджмент»

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробник: Людмила ХРОМУШИНА, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	протокол від <u>02.06.26</u> № <u>15</u>		
	Завідувач кафедри	<u>Альвіна ОРЕХОВА</u>	<u>Альвіна ОРЕХОВА.</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми Альвіна ОРЕХОВА

Декан факультету, де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Людмила ДАШУГІНА
Ріксорія ТКАЧЕНКО

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н.Тар (Надія Тарамік)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 16.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Стратегічне управління аграрним бізнесом							
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової							
3	Статус ОК	Обов'язковий							
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування» / спеціальність ДЗ «Менеджмент»							
5	ОК може бути запропонований (заповнюється для вибіркового ОК)	-							
6	Рівень НРК	7							
7	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 15 тижнів / 1 семестр, 15 тижнів							
8	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		44	8	30	8	-	-	76	134
10	Мова навчання	українська							
11	Викладачі/Координатор освітнього компонента	Хромушина Людмила Анатоліївна, к.е.н., доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, к. 303е							
11.1	Контактна інформація	lkhromushyna@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, к. 303е							
12	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Стратегічне управління аграрним бізнесом» спрямований на опанування системою теоретичних знань, компетенцій та практичних навичок в галузі стратегічного управління аграрним бізнесом; на оволодіння методологічними основами підготовки та прийняття стратегічних управлінських рішень в сфері аграрного бізнесу в умовах сталого розвитку.							
13	Мета освітнього компонента	Оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками у сфері стратегічного управління, прийняття стратегічних управлінських рішень для забезпечення діяльності та розвитку підприємств аграрного бізнесу в Україні в умовах сталого розвитку.							
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на ОК 6. Управління змінами та проектами. 2. Освітній компонент є основою для ОК 11. Фахове стажування та переддипломна практика..							

15	Політика академічної доброчесності	При виконанні індивідуальних завдань та проходження проміжного, підсумкового контролю здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, що викладені у «Кодексі академічної доброчесності СНАУ» та «Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському НАУ» (затв. Вченою радою Сумського НАУ, протокол № 22 від 30.06.2025 р.): самостійність виконання, строки та порядок подання робіт, недопущення плагіату та списування, коректне цитування, доброчесне використання ШІ. Зокрема, за порушення правил академічної доброчесності (у тій чи іншій формі, передбаченій Кодексом) під час вивчення ОК, особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: – повторне проходження оцінювання; – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету. Про факти порушення норм Кодексу академічної доброчесності будь-яким учасником навчального процесу (здобувачем чи викладачем) має бути повідомлено Раді з академічної доброчесності відповідно до процедури, зазначеної у Кодексі (розділ 4). З метою запобігання плагіату індивідуальні завдання сформовані та виконуються у вигляді індивідуальних практичних завдань та завдань для самостійного виконання, що унеможливлюють компіляцію та плагіат.
16	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4658
17	Ключові слова	Стратегія, стратегічне управління, аграрний бізнес, стратегічні цілі, стратегічний розвиток.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН1	ПРН2	ПРН5	ПРН14	
ДРН 1. демонструвати знання про становлення, розвиток, форми та види аграрного бізнесу; розуміти теоретичні основи та обґрунтовувати принципи стратегічного управління аграрним бізнесом на засадах сталого розвитку; знати типологію стратегій в аграрному бізнесі.	x				Тести множинного вибору; виконання практичних завдань.
ДРН 2. демонструвати навички формування стратегічного набору та прийняття стратегічних управлінських рішень в аграрному бізнесі; виконувати основні етапи стратегічного управління; розробляти стратегічні плани, програми та проєкти, спрямовані на досягнення цілей сталого розвитку.		x	x	x	Тести множинного вибору; виконання практичних завдань.
ДРН 3. виконувати стратегічну діагностику середовища аграрного бізнесу; демонструвати навички управління ресурсним потенціалом аграрного бізнесу; ідентифікувати ризики та застосовувати методи управління ними; формувати та балансувати портфельні стратегії.	x	x		x	Тести множинного вибору; виконання практичних завдань.
ДРН 4. демонструвати навички управління конкурентоспроможністю, формування та аналізу конкурентних переваг; формувати організаційні структури стратегічного типу; здійснювати стратегічний контроль.	x	x			Тести множинного вибору; виконання практичних завдань.
ДРН 5. демонструвати навички управління стратегічними змінами; забезпечувати дієвість мотивації в системі стратегічного управління в аграрному бізнесі; забезпечувати екологічно орієнтоване стратегічне управління агробізнесом у контексті продовольчої безпеки та сталого розвитку.		x		x	Тести множинного вибору; виконання практичних завдань.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	
Тема 1. Становлення та розвиток аграрного бізнесу в Україні. 1. Теоретичні основи та особливості аграрного бізнесу. 2. Сучасний стан та інструменти забезпечення інклюзивного розвитку аграрного бізнесу.	2	-	-	-	-	-	3	5	основна: 1; додаткова: 8, 9
Тема 2. Форми та види аграрного бізнесу. 1. Форми ведення сучасного аграрного бізнесу. 2. Види аграрного бізнесу. 3. Організаційні трансформації аграрного бізнесу в Україні.	2	1	1	-	-	-	4	6	основна: 1; додаткова: 9
Тема 3. Теоретичні основи стратегічного управління аграрним бізнесом. 1. Мета, завдання та функції стратегічного управління аграрним бізнесом. 2. Моделі стратегічного управління в аграрному бізнесі. 3. Принципи стратегічного управління аграрним бізнесом на засадах досягнення Цілей сталого розвитку.	2	1	1	-	-	-	4	6	основна: 1, 2; додаткова: 4, 16
Тема 4. Типологія стратегій підприємств аграрного бізнесу. 1. Класифікація стратегій підприємств аграрного бізнесу. 2. Виробнича стратегія аграрного бізнесу. 3. Екологічна стратегія аграрного бізнесу. 4. Інноваційні стратегії розвитку агробізнесу України в післявоєнний період.	2	-	1	-	-	-	3	6	основна: 1, 3; додаткова: 1, 7, 10
Тема 5. Формування стратегічного набору в аграрному бізнесі. 1. Поняття стратегічного набору в аграрному бізнесі. 2. Стратегії управління ресурсами в аграрному бізнесі.	2	-	1	-	-	-	3	6	основна: 1, 3; додаткова: 10, 11, 14

3. Основні положення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 р.									
Тема 6. Прийняття стратегічних управлінських рішень в аграрному бізнесі. 1. Рівні прийняття стратегічних рішень в аграрному бізнесі. 2. Методи і критерії прийняття стратегічних управлінських рішень. 3. Прийняття стратегічних рішень за умов невизначеності.	2	-	2	-			4	8	основна: 1, 3; додаткова: 6, 18, 20
Тема 7. Основні етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємств аграрного бізнесу. 1. Формування системи стратегічних цілей і завдань в аграрному бізнесі. 2. Концептуальна модель стратегічного управління в аграрному бізнесі.	2	2	1	1	-	-	3	3	основна: 1, 2, 3; додаткова: 2, 9
Тема 8. Стратегічні плани в аграрному бізнесі. 1. Поняття, призначення та принципи стратегічного планування. Стратегічний план. 2. Підходи до організації стратегічного планування в аграрному бізнесі. 3. Бар'єри для стратегічного планування в аграрному бізнесі.	2	-	1	-	-	-	3	6	основна: 1, 2, 3; додаткова: 9
Тема 9. Стратегічні програми та проєкти в аграрному бізнесі. 1. Поняття, зміст та призначення стратегічної програми в аграрному бізнесі. 2. Розробка та реалізація проєктів в аграрному бізнесі з метою досягнення цілей сталого розвитку.	2	-	2	1	-	-	2	5	основна: 1, 2; додаткова: 10
Тема 10. Стратегічна діагностика середовища підприємств аграрного бізнесу. 1. Поняття та типи середовища в аграрному бізнесі.	2	-	2	2	-	-	3	5	основна: 1, 2, 3

2. Методика проведення PEST-аналізу зовнішнього середовища. 3. Методика проведення та SWOT-аналізу підприємств аграрного бізнесу.									
Тема 11. Управління ресурсним потенціалом в системі стратегічного управління підприємствами аграрного бізнесу. 1. Поняття та складові ресурсного потенціалу в аграрному бізнесі. 2. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу.	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 1, 2; додаткова: 17
Тема 12. Ризики в системі стратегічного управління аграрним бізнесом. 1. Ризики як об'єкт управління в аграрному бізнесі. 2. Методи управління ризиками в аграрному бізнесі.	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 1, 2, 3; додаткова: 15
Тема 13. Формування портфельних стратегій в аграрному бізнесі. 1. Поняття «портфелю підприємства» та його призначення. 2. Стратегічна позиція та стратегічні зони господарювання. Стратегічна сегментація ринку.	2	-	1	-			6	9	основна: 1, 3; додаткова: 1, 19
Тема 14. Стратегічний баланс підприємств аграрного бізнесу. 1. Сутність стратегічного балансу. 2. Складання стратегічного балансу підприємств аграрного бізнесу.	2	-	1	-	-	-	6	9	основна: 1, 2; додаткова: 12
Тема 15. Конкурентоспроможність підприємств як предмет стратегічного управління в аграрному бізнесі. 1. Конкурентоспроможність як фактор успіху аграрного бізнесу. 2. Чинники забезпечення конкурентоспроможності в аграрному бізнесі. 3. Особливості управління	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 1, 2; додаткова: 3

конкурентоспроможністю в аграрному бізнесі.									
Тема 16. Формування конкурентних переваг в аграрному бізнесі. 1. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства в аграрному бізнесі. 2. Види стратегій підприємства аграрного бізнесу залежно від його позиції у галузі.	2	-	-	-	-	-	4	6	основна: 1, 2; додаткова: 3
Тема 17. Основні методи аналізу конкурентних переваг в аграрному бізнесі. 1. Матриця General Electric/McKinsey. 2. Метод GAP-аналізу. 3. Метод LOTS- аналізу. 4. Модель BCG.	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 2, 3; додаткова: 3
Тема 18. Організаційне забезпечення стратегічного управління підприємств аграрного бізнесу. 1. Основні характеристики організаційного забезпечення стратегічного управління. 2. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури. 3. Характеристика організаційних структур управління стратегічного типу в аграрному бізнесі.	2	-	2	-	-	-	3	7	основна: 2, 3
Тема 19. Стратегічний контроль в аграрному бізнесі. 1. Основні завдання вищого керівництва на стадії оцінювання стратегії в аграрному бізнесі. 2. Порівняння та оцінювання результатів діяльності в процесі стратегічного управління.	2	-	-	-	-	-	3	5	основна: 1, 2; додаткова: 9
Тема 20. Управління стратегічними змінами в аграрному бізнесі. 1. Ознаки опору змінам. 2. Методи управління опором змінам. 3. Стратегічне лідерство.	2	-	2	-	-	-	2	6	основна: 2, 3; додаткова: 5
Тема 21. Система мотивації в стратегічному управлінні аграрним бізнесом. 1. Поняття та роль мотивації	2	-	2	-	-	-	2	6	основна: 1, 2, 3

у стратегічному управлінні. 2. Види мотивації в стратегічному управлінні та формування стратегічної поведінки.									
Тема 22. Екологічно орієнтоване стратегічне управління аграрними підприємствами у системі гарантування продовольчої безпеки. 1. Екологічні імперативи сучасного аграрного бізнесу. 2. Взаємозв'язок екологічної стійкості агробізнесу та продовольчої безпеки. 3. Стратегічне управління аграрним бізнесом на засадах сталого розвитку: екологічні, економічні та соціальні цілі.	2	-	2	-	-	-	2	6	основна: 1; додаткова: 13, 16
Всього	44	8	30	8	-	-	76	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен...	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>здобувач самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. демонструвати знання про становлення, розвиток, форми та види аграрного бізнесу; розуміти теоретичні основи та обґрунтовувати принципи стратегічного управління аграрним бізнесом на засадах сталого розвитку; знати типологію стратегій в аграрному бізнесі.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	11/2	Ознайомлення з Глобальними та Національними цілями сталого розвитку, складовими сталого розвитку аграрного бізнесу. Пошук, опрацювання аналітичного матеріалу з відкритих джерел про поточний стан агробізнесу в Україні. Тести множинного вибору	14/23
ДРН 2. демонструвати навички формування стратегічного набору та прийняття стратегічних управлінських рішень в аграрному бізнесі; виконувати основні етапи	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	17/4	Ознайомлення, аналіз досвіду реалізації стратегічних планів та проєктів в агробізнесі. Тести множинного вибору	15/28

стратегічного управління; розробляти стратегічні плани, програми та проекти, спрямовані на досягнення цілей сталого розвитку.				
ДРН 3. виконувати стратегічну діагностику середовища аграрного бізнесу; демонструвати навички управління ресурсним потенціалом аграрного бізнесу; ідентифікувати ризики та застосовувати методи управління ними; формувати та балансувати портфельні стратегії.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	18/2	Опрацювання наукових публікацій. Тести множинного вибору.	23/39
ДРН 4. демонструвати навички управління конкурентоспроможністю, формування та аналізу конкурентних переваг; формувати організаційні структури стратегічного типу; здійснювати стратегічний контроль.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	16/-	Опрацювання наукових публікацій. Тести множинного вибору.	18/34
ДРН 5. демонструвати навички управління стратегічними змінами; забезпечувати дієвість мотивації в системі стратегічного управління в аграрному бізнесі; забезпечувати екологічно орієнтоване стратегічне управління агробізнесом у контексті продовольчої безпеки та сталого розвитку.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	12/-	Опрацювання наукових публікацій. Пошук, опрацювання аналітичного матеріалу з відкритих джерел про стан забезпечення продовольчої безпеки. Тести множинного вибору.	6/18
Всього		74/16		76/134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2.Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання практичних завдань	40 балів (2*20) / 40 %	7 тиждень, 15 тиждень
2.	Тести множинного вибору Модуль 1: теми 1-11 Модуль 2: теми 12-23	30 балів (2*15) / 30 %	7 тиждень, 15 тиждень
3.	Іспит (письмовий): два теоретичних запитання та практичне завдання	30/30 %	За графіком сесії

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання практичних завдань	< 12 балів	12-15 балів	16-17 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії.
Тест множинного вибору	< 8 балів	8-10 балів	11-13 балів	14-15 балів
	< 10 вірних відповідей	10-12 вірних відповідей	13-16 вірних відповідей	17-20 вірних відповідей
Іспит (по білетах)	< 20 балів	20-24 балів	25-27 балів	28-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість завдань виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті.	Всі завдання виконано, наявні окремі неточності та помилки.	Всі завдання виконано з дотриманням вимог, відповіді обґрунтовані.

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання практичних завдань	постійно
2	Усний зворотний зв'язок викладача під час самостійної роботи	постійно
3	Письмовий зворотний зв'язок викладача після складання тестів множинного вибору	7 тиждень, 15 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Менеджмент та стратегічний розвиток суб'єктів агробізнесу : підручник [В. П. Якобчук, І. В. Шаповал, О. В. Олійник та ін.] ; за ред. В. П. Якобчук. Житомир : Поліський національний університет, 2024. 416 с.
2. Стратегічне управління: конспект лекцій. Навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Л. П. Артеменко. Електронні текстові дані (1 файл: 17,2 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 342 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45891>
3. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Електронний курс (навчально-методичні матеріали) на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4658>.
2. Стратегічне управління аграрним бізнесом : конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 073 «Менеджмент» (освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування») освітнього ступеня «магістр» денної та заочної форм навчання / укл. Хромушина Л.А. Суми, 2022. 147 с.
3. Стратегічне управління аграрним бізнесом : методичні вказівки для проведення практичних занять для студентів 1 курсу спеціальності 073 «Менеджмент» (освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування») освітнього ступеня «магістр» денної та заочної форм навчання / укл. Хромушина Л.А. Суми, 2022. 54 с.
4. Стратегічне управління аграрним бізнесом : методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань для здобувачів 1 курсу спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Менеджменті організацій і адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання / укл. Хромушина Л.А. Суми, 2023. 28 с.

6.1.3. Інші джерела

1. Головні фермерські новини України. URL: <https://www.seeds.org.ua/didzhitalizaciya-agrobiznesu-nadaye-konkurentni-perevagi-oleksij-gladishev11/>
2. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua>
3. Національний агропортал «Latifundist.com». URL: <http://latifundist.com/>
4. Пропозиція. Головний журнал з питань агробізнесу. URL: <https://propozitsiya.com/ua>
5. Ризики, можливості, пріоритети. *Баланс сил в агробізнесі. АгроЕліта. Всеукраїнський аграрний журнал.* URL: <https://agroelita.info/ryzyky-mozhlyvosti-priorytety-balans-syl-v-ahrobiznesi/>

6. Трипілля. Агрохолдинги України. URL: <https://tripoli.land/agrokholdingi-ukrainy>
7. Український інститут майбутнього. Україна – світовий супермаркет екологічних продуктів. URL: <https://strategy.uifuture.org/ukraina%E2%80%93sv%D1%96toviy-supermarket-ekolog%D1%96chnix-produkt%D1%96v.html#6-6-1>
8. Український клуб аграрного бізнесу. Ведення агробізнесу в Україні. URL: https://www.ucab.ua/ua/doing_agribusiness
9. AgroPortal. Агроновини України та світу. URL: <https://agroportal.ua>
10. AgroPortal. Проекти. URL: <https://agroportal.ua/proyekti>
11. Doing Business. Measuring Business Regulations. URL: <http://www.doingbusiness.org/rankings>
12. Kurkul. Офіційний онлайн-асистент фермера. URL: <https://kurkul.com/akademija-fermerstva?Filters%5b%5d=129>
13. The Global Competitiveness Report. URL: <http://reports.weforum.org>
14. The Global Innovation Index. Analysis. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>
15. The Index of Economic Freedom: Country Rankings. URL: <https://www.heritage.org/index/ranking>

6.2 Додаткові джерела

1. Ільїн В.Ю. Домінуючі інвестиційні стратегії формування виробничих портфелів аграрних підприємств. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. Вип. 3. 2019. С. 59–71. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268453039.pdf>
2. Кадирус І.Г., Донських А.С., Терещенко В.А. Формування стратегії розвитку аграрного підприємства. *Ел. наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 7. 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/66.pdf
3. Лагодієнко В.В., Федорчук О.М., Протосвіцька О.І. Управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств в умовах сталого розвитку. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. № 2. 2020. С. 289–289–295. URL: <http://ujae.org.ua/upravlinnya-konkurentospromozhnistyu-agrarnyh-pidpryyemstv-v-umovah-stalogo-rozvytku/>
4. Орехова А.І., Хромушина Л.А., Голуб І.О. Глобальні цілі як основа формування стратегії розвитку аграрних підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2024. № 2 (43). URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-43-2024>
5. Передало Х.С., Шкріль А.О. Опір змінам в умовах впровадження нових стратегічних рішень в організаціях. *Ел. наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 12. 2020. URL: <http://ww>
6. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / За ред. Ю. Є. Петруні. [4-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с. С. 110–114. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4070/1/%D0%9F%D1%80%D0%>

[B8%D0%B9%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020.pdf](https://doi.org/10.31734/economics2023.30.033)

7. Прокопишин О., Полегенька М., Жидовська Н. Інноваційні стратегії розвитку агробізнесу України в післявоєнний період. *Bulletin of Lviv National Environmental University. Series AIC Economics*. 2023. № 30. С. 33–37. URL: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.033>

8. Степаненко С. В. Інклюзивність розвитку аграрного сектору і сільських територій: сучасний стан та інструменти забезпечення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. Вип. 13. С. 135–142. URL: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.13.16>

9. Стратегічні аспекти й ефективність сталого розвитку агробізнесу. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/18633-stratehichni-aspekty-i-efektyvnist-staloho-rozvytku-ahrobiznesu.html>

10. Стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року. *Міністерство аграрної політики та продовольства України*. URL: <https://minagro.gov.ua/npa/stratehiia-rozvytku-silskoho-hospodarstva-ta-silskykh-terytorii-v-ukraini-na-period-do-2030-roku>

11. Ступак Ю. Диференціація стратегій аграрних підприємств. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316>

12. Телічко Н., Білий О. Стратегічне управління бізнес-процесами аграрного підприємства. *Економічний вісник Причорномор'я*. № 3. 2022. С. 113–123. URL: <https://>

13. Ульяновченко О. В., Прозорова Н. В. Продовольча безпека – основа національної безпеки держави. URL: http://congressworld.com.ua/blog_article.php?id=5

14. Хромушина Л. А. Сучасні аспекти формування стратегічного набору сільськогосподарських підприємств. *Проблеми і перспективи інноваційного розвитку аграрного сектора економіки в умовах інтеграційних процесів*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 90-річч. екон. освіти в ХНАУ ім. В.В. Докучаєва (м. Харків, 3–4 жовтня 2019 р.). Харків, 2019. У 2 ч. Ч. 2. С. 47–49. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/7950/1/4.pdf>

15. Хромушина Л.А. Методологія та стандартизація управління ризиками в процесі менеджменту підприємств. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій. Серія «Економіка і управління»*. 2021. Вип. 49. URL: <https://duit.edu.ua/research-activities/scientific-publications/economy-and-management/>

16. Хромушина Л.А. Принципи стратегічного управління аграрним бізнесом на засадах досягнення цілей сталого розвитку. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці*: матеріали IV Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 листопада 2023 р.). Київ, ДУІТ, 2023. URL: <https://duit.edu.ua/research-activities/conferences/international-scientific-and-practical-conferences/>

17. Хромушина Л.А. Стратегічне управління ресурсним потенціалом аграрних підприємств на засадах еколого-економічної безпеки. *Управління розвитком соціально-економічних систем* : П'ята Міжн. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Харків, 26–30 квітня 2021 р.). Харків, ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2021. URL: <https://khntusg.com.ua/trivaie-mizhnarodna-naukovo-praktichna-internet-konferencija/>
18. Хромушина Л.А. Особливості прийняття стратегічних рішень в системі корпоративного управління. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 4(14). С. 870–879. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/22965> DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-4\(14\)-870-879](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-4(14)-870-879)
19. Хромушина Л.А., Голуб І.О. Імперативи еколого-економічної безпеки аграрних підприємств в контексті сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2026. № 84. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-98>
20. Strategic Management. Concepts and cases. URL: https://pracownik.kul.pl/files/12439/public/3_David.pdf

6.3 Програмне забезпечення

1. Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами, виконання індивідуального завдання та розміщення завдань.
2. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
3. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).
4. Програмне забезпечення Microsoft Office Excel – для створення навчальних матеріалів.